

KARMSUND PROTEIN AS AS
Husøyvegen 141 (JE)
4262 Avaldsnes

Saksbehandler:
Linn Berge Vormedal

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Karmsund Protein AS Kontrollnummer: 2021.260.I.SFRO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Bård Helge Langelandsvik

Fra Statsforvalteren i Rogaland:
Linn Berge Vormedal

Andre deltagere fra virksomheten:
Tore Hjortland
Øyvind Stang,

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Rogaland:
Jan Meling
Elisabeth Ellingsen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra digital inspeksjon ved Karmsund Protein AS den 11.05.2021. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Rogaland avdekket 4 avvik og ga 3 anmerkning(er) under inspeksjonen. Statsforvalteren ser alvorlig på avvik 1 i denne inspeksjonen da kravet om oppsamlingsenhet ikke er oppfylt og at det ikke er søkt Miljødirektoratet om fristutsettelse evt. unntak fra denne bestemmelsen.

Avvik:

- Virksomhetens kjemikalietanker over 2m³ er ikke er tilknyttet et tilfredsstillende oppsamlingsarrangement
- Virksomheten måler ikke alle utslippskomponentene korrekt i henhold til tillatelsen
- Virksomheten har ikke utarbeidet et representativt måleprogram
- Virksomheten har ikke utført skriftlige substitusjonsvurderinger

Anmerkninger:

- Virksomhetens avvikssystem kan forbedres
- Prosedyre for håndtering av farlig avfall bør tydeliggjøres
- Virksomhetens miljørisikovurdering kan forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

26. mai 2021	Linn Berge Vormedal	Mariann Størksen
dato	kontrollør	fung. seksjonsleder

Statsforvalteren i Rogaland

Kopi av rapporten sendes til:

- Karmøy kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: KARMSUND PROTEIN AS AS	
Organisasjonsnr.: 916782039	Eies av: 916768257
Bransjenr. (NACE-kode): 10.209 - Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer ellers	

Kontrollert enhet

Navn: Karmsund Protein AS	Anleggsnr.: 1149.0239.01
Kommune: Karmøy	Fylke: Rogaland
Anleggsaktivitet: Fiskeforedling	
Tillatelse gitt: 3. april 2017	Sist endret: 27. juni 2019

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen er en del av en nasjonal tilsynsaksjon i regi av Miljødirektoratet for produsenter av fiskemel og fiskeolje. Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av lov eller tillatelse overholdes.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Avfall
- Prosess og renseutstyr
- Kjemikalier
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Vi ser alvorlig på avvik nr. 1 som ble avdekket i denne inspeksjonen. Karmsund Protein AS må sende inn en egen skriftlig redegjørelse innen **21.juni 2021** som beskriver hvilke tiltak som er gjennomført for å lukke avvik 1.

Karmsund Protein AS plikter snarest å rette opp øvrige avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Karmsund Protein AS innen **16. august 2021** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik 2, 3 og 4 er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfropost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Rogaland v/Linn Berge Vormedal.

4. Vurdering av bruk av tvangsmulkt

Statsforvalteren vurderer å varsle tvangsmulkt (*jf. forurensningsloven § 73*) dersom vi ikke har mottatt en skriftlig bekreftelse på at avvik 1 er rettet innen **21. juni 2021**.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 100 000,-.

5. Varsel om gebyr

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for kontroller på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av kontrollen. Vi varsler derfor at vi i henhold til forvaltningsloven § 16, tar sikte på å fastsette gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Dette betyr i så fall at dere skal betale kr. 27 100,- i gebyr for kontrollen. Dette inkluderer forarbeid, tilsynsdagen, rapportskrivning og etterarbeid i forbindelse med kontrollen.

Hjemmel for et vedtak om sats for kontroll av virksomheter er forurensningsforskriften § 39-7. Dere har anledning til å kommentere dette varselet. *jf. forvaltningsloven § 16*. Eventuelle kommentarer må sendes til Statsforvalteren i Rogaland innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

6. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Rogaland (*jf. offentleglova*).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens kjemikalietanker på over 2m³ er ikke er tilknyttet et tilfredsstillende oppsamlingsarrangement

Avvik fra:

Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) § 18-6 pkt. c (2. ledd)

Kommentarer:

Virksomheten har to tanker, en tank med eddiksyre på 30 m³ og en med lut på 30 m³ som faller inn under forurensningslovens kapittel 18 sitt virkeområde. Kapitlet stiller blant annet krav til at tanker som inneholder stoffer som er væske ved normalt trykk og temperatur, skal ha et effektivt oppsamlingsarrangement som minst rommer tankens volum, eller 110 % av den største tankens volum når oppsamlingsarrangementet omfatter flere tanker. Oppsamlingsarrangementet skal tåle de aktuelle kjemikaliene og lovkravet trådte i kraft 1. januar 2019.

Virksomheten opplyste under tilsynet at helningen på kaien ville gjøre at et eventuelt kjemikalieutslipp vil bli ledet inn til kummene og i en buffertank før renseanlegget. Det fremkommer ikke at virksomheten har vurdert om buffertanken har kapasitet til å samle opp innholdet i tankene (til enhver tid), om det er sikkert at innholdet faktisk ledes ned til buffertanken, om avstengningsmulighetene er tilstrekkelige og om det er fare for at et eventuelt kjemikalieutslipp kan skape grunnforurensninger i området. Statsforvalteren ser ikke at dagens oppsamlingsarrangement tilfredsstiller kravet om en effektiv oppsamling og virksomhetens driver dermed i strid med regelverket.

Miljødirektoratet kan i enkelte restriktive tilfeller gi unntak fra forskriften. Dersom en virksomhet ønsker å søke om unntak fra krav i kapittel 18, må det gå klart frem av søknaden hvilken paragraf det søkes unntak fra og hva bedriften søker om. En søknad bør begrunnes, og det bør legges spesiell vekt på de miljømessige fordeler/ulempene et unntak vil medføre, kostnadene for tiltaket, bedriftens fordeler hvis unntaket innvilges, eventuelle tekniske problemer ved å imøtekomme forskriftskravene, forholdet til annet lovverk, andre kompensierende tiltak som vil gjennomføres dersom unntak innvilges, tidsplan etc. Det kan være at også andre kostnader eller nytteverdier skal vektlegges. Det er derfor viktig at søknaden gir et så fullstendig bilde av situasjonen som mulig ved det anlegget det søkes unntak for. En slik søknad skulle vært på plass innen 1.1.2019. En eventuell søknad til Miljødirektoratet må sendes inn med Statsforvalteren i Rogaland på kopi.

Avvik 2

Virksomheten måler ikke alle utslippskomponentene korrekt i henhold til tillatelsen

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren av 3.4.2017 sist endret 23.10.2020 vilkår 3.1

Kommentarer:

I tillatelsen fremkommer det at virksomheten har tre kilder for utslipp til vann: Prosessvaskevann (kondensat), vaskevann og kjølevann. Tillatelsen setter grenser for

konsentrasjonen av utslippskomponenter av prosessvann (prosessavløpsvann/kondensat og vaskevann).

I tillatelsen er det krav om at det skal tas døgnblandeprøver av utslippskomponentene. Virksomheten gjennomfører manuelle prøveuttakninger der det blir tatt en enkelt samleprøve av prosessvannet. For å regne ut konsentrasjonen av de ulike utslippskomponentene i en døgnblandeprøve må virksomheten ta hensyn til målt vannmengde i prøvetakningsperiodene.

Temperaturen i fettavskilleren skal ikke overstige 30 grader, men virksomheten kan ikke dokumentere at de er innenfor dette kravet.

I tillatelsen er det krav om at pH i prosessvannet skal måles kontinuerlig og at grensen skal ligge mellom pH 6 og 9. Dette skal ikke måles 6 ganger i året slik som øvrige komponenter. Virksomheten har ikke et system for kontinuerlig pH måling og overvåking. Virksomheten skal i henhold til tillatelsen også ha et system for automatisk mengdemåling av prosessvannet.

Virksomheten må følge tillatelsens vilkår eller søke om endring av tillatelsen dersom dette ikke er mulig å gjennomføre.

Avvik 3

Virksomheten har ikke utarbeidet et representativt måleprogram

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren av 3.4.2017 sist endret 23.10.2020 vilkår 11.2

Kommentarer:

Bedriften skal ha et måleprogram som inngår i virksomhetens dokumenterte internkontrollsystem. Virksomheten kunne vise til eget måleprogram for målinger av utslipp til vann, men henviste til generelle beskrivelser/prosedyrer fra akkrediterte laboratorium. Måleprogrammet kan inkludere denne dokumentasjonen, men virksomhetens måleprogram skal utarbeides i henhold til tillatelsens vilkår 11.2.

Avvik 4

Virksomheten har ikke utført skriftlige substitusjonsvurderinger

Avvik fra:

Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 3a.

Kommentarer:

Alle virksomheter som bruker produkter som inneholder kjemikalier som kan være en risiko for helse og/eller miljø omfattes av substitusjonsplikten. Plikten innebærer å finne ut hvilke kjemikalier som kan utgjøre en fare og vurdere risikoen for helse og/eller miljøet. Virksomheten har plikt til å skaffe seg denne kunnskapen og vurdere om inneværende

produkter kan erstattes med mindre farlige alternativer- Det skal gjennomføres substitusjon av kjemikalier dersom dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulemper, evt. velge andre arbeidsmetoder for å unngå farlige kjemikalier.

Alle vurderinger som blir gjort i forhold til substitusjon skal dokumenteres skriftlig.

Virksomheten har dokumenter/prosedyrer som viser til at virksomheten skal gjennomføre en substitusjon av virksomhetens kjemikalier, men det er ikke blitt gjennomført en skriftlig dokumentasjon av substitusjonsvurderingene.

8. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomhetens avvikssystem kan forbedres

Kommentarer:

Virksomheten har et avvikssystem gjennom Landax. Under kontrollen kunne ikke virksomheten vise til dokumentasjon som forklarer hva virksomheten definerer på som et avvik. Det ble blant annet opplyst at overskridelser av utslippsgrenser fra Statsforvalterens tillatelse i vilkår 3.1 blir ikke lagt inn som egne avvik i Landax systemet. Virksomheten kan sikre en bedre systematikk for dokumentasjon av avvik ved økt bevissthet på innrapportering. Dette vil blant annet kunne gi en forbedret mulighet for en økt intern statistikk, en sikrere egenkontrollrapportering, samt danne et bedre grunnlag for risikovurderinger.

Anmerkning 2

Prosedyre for håndtering av farlig avfall bør tydeliggjøres

Kommentarer:

Virksomheten har et dokument for kjemikaliehåndtering der det fremkommer et avsnitt om håndtering av kjemikalieavfall. Virksomheten informerte under tilsynet at farlig avfall blir deklarerert årlig og lagret og merket i henhold til avfallsforskriftens kapittel 11. Virksomheten har ikke en egen skriftlige rutine som sikrer at disse kravene overholdes. En rutine for håndtering av farlig avfall bør som et minimum inneholde en prosedyre for deklarerer og hvem som er ansvarlig for dette, informasjon om årlig leveringsplikt, oversikt over alle typer farlig avfall som kan oppstå hos virksomheten og informasjon om lagring og merking av det farlige avfallet.

Anmerkning 3

Virksomhetens miljørisikovurdering kan forbedres

Kommentarer:

Under tilsynet fremviste virksomheten sin risiko- og sårbarhetsanalyse for ytre miljø. Sannsynlighetsområder er delt inn i fem kategorier. Dette strekker seg mellom sannsynlighetsvurderingen 1: «Veldig ofte -Daglig» til 5: «Svært sjelden - en gang per 6. måned». Disse definisjonene tilsier at det mest sjeldne hendelsene forekommer en gang hver sjette måned og dette gjenspeiler ikke dagens situasjon på de ulike hendelsene. Andre hendelser som virksomheten bør inkludere i sin miljørisikoanalyse er: Håndtering av avfall, Utslipp via sluk/overvannskummer, utslipp fra underleverandører og eventuelle endringer i prosesser/renseteknikk. Dateringen av dokumentet må alltid oppdateres for hver revisjon.

9. Andre forhold

Lukt

Virksomheten foretar jevnlig luktundersøkelser og resultatene fra undersøkelsene tilsier at luktimmisjonen er innenfor tillatelsens krav. Virksomheten benytter overvåkingsprogrammet TOM (Total Odour Management) for lukt utarbeidet av PurEnviro. Under tilsynet fremkom det kommunikasjonsplanen etter tillatelsens vilkår 4.2.1 ikke var ferdig utarbeidet, men virksomheten opplyste muntlig at alle henvendelser i TOM systemet, e-post og telefoner skal besvares av virksomheten.

Selv om luktundersøkelsene viser at luktimmisjonen er innenfor tillatelsens krav, så mottar både Statsforvalteren og bedriften naboklager på lukt. I forbindelse med luktproblematikken ved Karmsundet, har Statsforvalteren gitt pålegg til bedriftene om å foreta undersøkelser i felleskap. Dette forholdet følges opp i egen sak.

Kjølevann

Kjølevann slippes ut i egen utslippsledning. Statsforvalteren påpeker at kjølevann kun skal bestå av sjøvann uten tilsetninger, ha en maksimal temperatur på 25°C og ikke overskride 800 m³ per time.

Tanklagring

Forurensingsforskriften kapittel 18 stiller egne krav til risikovurdering, kompetanse, barrierer, teknisk tilstand, vedlikehold, rutiner, drift, overvåking, merking, lageroversikt, adgang og beredskap. Ikke alle forebyggende tiltak etter kapittel 18 var prioriterte tema under denne aksjonen og virksomheten må sikre at rutiner, tiltak og dokumentasjon for kjemikalietankene i tråd med dette kapitlet. Miljødirektoratets veileder M536|2016 «Veiledning til Tankforskriften» kan være et nyttig verktøy for utbedring av eksisterende rutiner.

Utslipp til luft

Virksomheten faller inn under forurensningsforskriften kapittel 27 hvor det stiller krav til å gjennomføre målinger årlig. I virksomhetens måleprogram for utslipp til luft fremkom det at dette skulle gjennomføres annen hvert år. Virksomheten opplyste at dette måleprogrammet skulle oppdateres i tråd med kapittel 27.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) §§ 3 og 3a
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren